אלא דליכא אלא חדא. וקמ"ל דלא גזרינן מטו היכא דליכא תרתי
או תלת: **מאן** האי תנא דאפילו בדרבנן לית ביה ברירה.
הוי מצי למימר רבי יוסי דמגופה של ירק היא להוי מדרבנן ומשום
כיון דעיקר מעשר מן התורה חשיב ליה כדלוייתא כדפ"ל (דף לב.
כד"ה תלתים) וגבי לקט תלתים מתחנתי:

אלא איפוך. הלא לאיפוך הוה
משכחת תנא דדרבנן לית
ליה ברירה דהכי דר"ש הלא דבעי
לאוכוחי בהדיא שם התנא ולהכי מוכח
דמבעיא לן למימר איפוך ולכך קאמר
הלא ומיהו לפי זה לא לתי שפיר הא
דקאמר בסמוך קסבר מלן לית ליה
ברירה לא שנא דדרבנן לא שנא
דלוייתא: מ) **קסבר** (ד) **רב יוסף.**
וא"ת להכא מסיק רב יוסף לדרבי
שמעון אין ברירה ובריש כל הגט (גיטין
דף כה:) אית ליה ברירה גבי הריני
כועלין על מנת שילדה לבנה וי"ל
דרב יוסף מחלק בין תולה בדעת
עצמו לתולה בדעת אחרים כרב
משרשיא דהתם ובגט אוכל פחות
התם מסיק הכא דלרבי שמעון יש
ברירה וטעמא דמסר לשון רמונים
דמשמע דמסר ברירה ליה לפניו
לגמרי ולא מסר לו כלום ולכך
אמר לו לר"מ אי אתה מודה שמא
יבקע הנוד ונמצא זה שותה טבלים
למפרע אמר להן לכשיבקע ולמאי
דסליק אדעתין מעיקרא דבעינן
ראשית ששיריה ניכרין מאי
קאמרי ליה הכי קאמרי ליה
לדידך בעינן ראשית ששיריה
ניכרין לדידך אי

אלא אי בלקיחת בעלים אי בעשיית כהן
ואכתי סבר ר' יוסי אין ברירה (ה) והתניא [ו] עם
הארץ שאמר לחבר קח לי אגודה אחת של
ירק או גלוסקא אחת [א] אינו צריך לעשר דברי
רבי יוסי וחכ"א צריך לעשר איפוך תא שמע
[ב] האומר מעשר שיש לי בביתי מחולל על
סלע שתעלה בידי מן הכים רבי יוסי אומר
[ג] מחולל איפוך אימא ר' יוסי אומר לא חילל
ומאי חזית דאפכת תרתי מקמי חדא איפוך
חדא מקמי תרתי הא ודאי איפכא תניא
דקתני סיפא ומודה רבי יוסי באומר מעשר
שיש לי בתוך ביתי יהא מחולל על סלע
חדשה שתעלה בידי מן הכים שחילל
מדקאמר הכא שחילל מכלל דהתם לא חילל
האי סלע חדשה ה"ד אי דאיכא תרתי תלת
דיש ברירה היינו קמייתא אלא דליכא אלא
חדא מאי תעלה איידי דתני ריישא תעלה תנא
סיפא נמי תעלה א"ל רבא לרב נחמן מאן
האי תנא דאפילו בדרבנן לית ביה ברירה
דתניא אמר לחמשה הריני מערב על איזה
מכם שארצה רציתי ילך לא רציתי לא ילך
רצה מבעו"י עירובו עירוב משחשיכה אין
עירובו עירוב אישתיק ולא א"ל ולא מידי
ולימא ליה תנא דבי איו הוא לא שמיע ליה
[ג] רב יוסף אמר תנאי שקלת מעלמא תנאי
היא דתניא הריני מערב לשבתות של כל
השנה רציתי אלך לא רציתי לא אלך רצה
מבעוד יום עירובו עירוב משחשיכה רבי
שמעון אומר [ג] עירובו עירוב וחכמים אומרים
אין עירובו עירוב והא שמעינן לרבי שמעון
דלית ליה ברירה קשיא דרבי שמעון אדר"ש
אלא איפוך מאי קשיא דילמא [ד] כי לית ליה
לר' שמעון ברירה בדאורייתא אבל בדרבנן אית
ליה [ה] קסבר רב יוסף מאן דאית ליה ברירה
ל"ש בדאורייתא ל"ש בדרבנן אית ליה ברירה ל"ש בדאורייתא ול"ש
בדרבנן לית ליה [ו] רבא אמר [ז] שאני התם
דבעינן [ח] ראשית [ט] ששיריה ניכרין א"ל אביי
אלא מעתה היו לפניו שני רמונים של טבל
ואמר אם ירדו גשמים היום יהא זה תרומה על
זה ואם לא ירדו גשמים היום יהא זה תרומה
על זה ה"נ בין ירדו בין לא ירדו דאין בדבריו
כלום וכ"ת הכי נמי [ו] והתנן תרומת הכרי הזה
ומעשרותיו בתוכו ותרומת מעשר זה בתוכו
ר"ש אומר קרא השם שאני התם דאיכא סביבו ואב"א כדקתני טעמא [ו] אמרו
לו לר"מ אי אתה מודה שמא יבקע הנוד ונמצא זה שותה טבלים למפרע אמר
להן לכשיבקע ולמאי דסליק אדעתין מעיקרא דבעינן ראשית ששיריה ניכרין
מאי קאמרי ליה הכי קאמרי ליה לדידן בעינן ראשית ששיריה ניכרין לדידך
אי

נשמה אי בלקיחת בעלים. שממרו בשעת לקיחה זו אני לוקח לעולה
וזו לחטאת: **או בעשיית כהן.** אבל אם לקחום סתם ואחר כך קדש
עליהן אם אין האם חל עליהן ויכול הכהן לשנותן. וקדש לריש רב
מסלק בסדר יומא [ח] ולקחה שתי תורים או שני בני יונה אחד לעולה
ואחד לחטאת [ט] וכתיב גבי כהן ועשה
הכהן את האחד חטאת והאחד עולה [י]
אלמא אין שעה מכרעת ביניהם:

אלא איפוך. הלא לאיפוך הוה
משכחת תנא דדרבנן לית
ליה ברירה דהכי דר"ש הלא דבעי
לאוכוחי בהדיא שם התנא ולהכי מוכח
דמבעיא לן למימר איפוך ולכך קאמר
הלא ומיהו לפי זה לא לתי שפיר הא
דקאמר בסמוך קסבר מלן לית ליה
ברירה לא שנא דדרבנן לא שנא
דלוייתא: מ) **קסבר** (ד) **רב יוסף.**
וא"ת להכא מסיק רב יוסף לדרבי
שמעון אין ברירה ובריש כל הגט (גיטין
דף כה:) אית ליה ברירה גבי הריני
כועלין על מנת שילדה לבנה וי"ל
דרב יוסף מחלק בין תולה בדעת
עצמו לתולה בדעת אחרים כרב
משרשיא דהתם ובגט אוכל פחות
התם מסיק הכא דלרבי שמעון יש
ברירה וטעמא דמסר לשון רמונים
דמשמע דמסר ברירה ליה לפניו
לגמרי ולא מסר לו כלום ולכך
אמר לו לר"מ אי אתה מודה שמא
יבקע הנוד ונמצא זה שותה טבלים
למפרע אמר להן לכשיבקע ולמאי
דסליק אדעתין מעיקרא דבעינן
ראשית ששיריה ניכרין לדידך
אי

אלא מעתה היו לפניו שני רמונים.
וא"ת ולפירוך ה"ג מי הוי
טעמא משום דאין ברירה וי"ל דמי
טעמא משום דאין ברירה הוא מין
תימ' דולמי כיון דאין ברירה הכי נמי
דלא הוי תרומה אבל מי מטעמא
דבעינן ראשית ששיריה ניכרין ה"ג
דבשני רמונין לא הוי תרומה והא
בשני רמונים לא מסתברא שפיר מי
טעמא ומיהו מי אמר סתם מי
טעמא דראשית ה"ג אית לן למימר
גבי רמונים דלא מסתבר לפלוגי בהו
והא דמייתי מתרומת הכרי בתוכו
ר' שמעון אומר קרא שם שמעו אומר
ידע למיכל סבילו הוי מצי לאקשויי
נמי לטעמא דאין ברירה ומסר"י
מפרש דמי טעמא דרבי שמעון משום
דאין ברירה אמי שפיר דומיא דיתה
אחת מהן תרומה ומותר הכהן לאכלן
ומ"ג דאין ברירה אחד מהן מייירו ודמי
תרומה אבל טעמא דראשית פריך
שפיר הכי נמי דלא הוי כלל תרומה
ויהיה כהן אסור לאכלן וכן בהיות
תרומת הכרי בתוכו קרא שם וכהן
מצי למיכל לכל מה שבתוך הכרי מ"ג
דאין ברירה: **ולמאי** דסליק
אדעתין מעיקרא דבעינן ראשית
ששיריה ניכרין. הכי נמי הוה
מצי למימרא ט) לטעמא דברירה:

אלא אי בלקיחת בעלים אי בעשיית כהן ואכתי סבר ר' יוסי אין ברירה (ה) והתניא [ו] עם הארץ שאמר לחבר קח לי אגודה אחת של ירק או גלוסקא אחת [א] אינו צריך לעשר דברי רבי יוסי וחכ"א צריך לעשר איפוך תא שמע [ב] האומר מעשר שיש לי בביתי מחולל על סלע שתעלה בידי מן הכים רבי יוסי אומר [ג] מחולל איפוך אימא ר' יוסי אומר לא חילל ומאי חזית דאפכת תרתי מקמי חדא איפוך חדא מקמי תרתי הא ודאי איפכא תניא דקתני סיפא ומודה רבי יוסי באומר מעשר שיש לי בתוך ביתי יהא מחולל על סלע חדשה שתעלה בידי מן הכים שחילל מדקאמר הכא שחילל מכלל דהתם לא חילל האי סלע חדשה ה"ד אי דאיכא תרתי תלת דיש ברירה היינו קמייתא אלא דליכא אלא חדא מאי תעלה אידי דתני ריישא תעלה תנא סיפא נמי תעלה א"ל רבא לרב נחמן מאן האי תנא דאפילו בדרבנן לית ביה ברירה דתניא אמר לחמשה הריני מערב על איזה מכם שארצה רציתי ילך לא רציתי לא ילך רצה מבעו"י עירובו עירוב משחשיכה אין עירובו עירוב אישתיק ולא א"ל ולא מידי ולימא ליה תנא דבי איו הוא לא שמיע ליה [ג] רב יוסף אמר תנאי שקלת מעלמא תנאי היא דתניא הריני מערב לשבתות של כל השנה רציתי אלך לא רציתי לא אלך רצה מבעוד יום עירובו עירוב משחשיכה רבי שמעון אומר [ג] עירובו עירוב וחכמים אומרים אין עירובו עירוב והא שמעינן לרבי שמעון דלית ליה ברירה קשיא דרבי שמעון אדר"ש אלא איפוך מאי קשיא דילמא [ד] כי לית ליה לר' שמעון ברירה בדאורייתא אבל בדרבנן אית ליה [ה] קסבר רב יוסף מאן דאית ליה ברירה ל"ש בדאורייתא ל"ש בדרבנן אית ליה [ו] רבא אמר [ז] שאני התם דבעינן [ח] ראשית [ט] ששיריה ניכרין א"ל אביי אלא מעתה היו לפניו שני רמונים של טבל ואמר אם ירדו גשמים היום יהא זה תרומה על זה ואם לא ירדו גשמים היום יהא זה תרומה על זה ה"נ בין ירדו בין לא ירדו דאין בדבריו כלום וכ"ת הכי נמי [ו] והתנן תרומת הכרי הזה ומעשרותיו בתוכו ותרומת מעשר זה בתוכו ר"ש אומר קרא השם שאני התם דאיכא סביבו ואב"א כדקתני טעמא [ו] אמרו לו לר"מ אי אתה מודה שמא יבקע הנוד ונמצא זה שותה טבלים למפרע אמר להן לכשיבקע ולמאי דסליק אדעתין מעיקרא דבעינן ראשית ששיריה ניכרין לדידך מאי קאמרי ליה הכי קאמרי ליה לדידן בעינן ראשית ששיריה ניכרין לדידך

מתני'

[ואיבעית] אימא טעמא דר' שמעון לאו משום דלית ליה ברירה, אלא כדקתני סיפא אמרו לו לר' מאיר אי אתה מודה שמא יבקע הנוד, ונשפכה אותה שקרא תרומה, שנמצא כי מה ששתה טבלים היה שותה למפרע. ואמר להו ר' מאיר לכשיבקע הנוד וישפוך היין אחרי כן אם ישתה הם טבלים, אבל כל זמן שהנוד קיים אינם טבלים, כי התרומה בקרקעית הנוד היא שמורה. ולמאי דסליק אדעתין מעיקרא, ד[ב]ברירה פליגי מאי קאמרי ליה. הכי קאמרן ליה לדידך אין ברירה לדידך

ט) נרשם ד"ל שעפ"י שמסר דהכי הן תרומה מיהו כלום.

פה א מיי' פ"י מהלכות מעשר הלכה מ:
פו ב מיי' פ"ד מהלכות מ"ש הלכה טו:
פז ג ד מיי' פ"ח מהל' עירובין הלכה ז סמג עשין ץ טור ש"ע ת"ח סימן מיג:

רבינו חננאל

אלא או בלקיחת בעלים או בעשיית כהן, קמ"ל ר' יוסי כרב חסדא דבעשיית כהן הקינוח מתפרשות, ולעולם בשהתנו כי עשיית כהן תזכה כל אחת בשלה, אבל ברירה לית ליה. ת"ש עם הארץ שאמר לחבר קח לי אגודת ירק אחת, אוכל ואינו צריך לעשר, דברי ר' יוסי כו'. פי' עם הארץ שאמ' לחבר קנה לי כמו שתקנה לעצמך והלך ונקנה שתים ועישר על אחת מהן, ואחרי כן נתן לעם הארץ אחת הנשארת לו. א"ר יוסי אוכל ואינו צריך לעשר עליה. נתברר כיון שלקחה כי המעשר שהוציא מקודם על זו הוציאו הנה אית ליה ברירה. ופרקינן אפיך הכי אינו אוכל עד שיעשר וחכמים פוטרין. ת"ש האומר מעשר שיני שיש לי יהא מחולל כו'. ואמרי' אפיך ואימא לא חילל דברי ר' יוסי. מ[מאן] מ]דתני סיפא מודי ר' יוסי באומר מעשר שני שיש (אלו) [לי] יהא מחולל על סלע חדשה שתעלה בידי מן הכיס שחילל. מדקתני סיפא חילל מיכלל דרישא לא חילל קאמר. ואוקימנא סיפא בדלית ליה בכיס אלא אותה סלע חדשה בלבד, ואיידי דתנא רישא תעלה תנא סיפא נמי תעלה [ואף] דלא הוה צריך. אמר ליה רבא לרב נחמן מאן האי תנא דאפי' בעירוב דהוא מדרבנן לית ליה ברירה. דתניא האומר הריני מערב לחמשה על איזה מהן שירצה, רצה מבעוד יום עירובו עירוב, רצה משחשיכה אין עירובו עירוב ואין ברירה, אישתיק. ולימא ליה איו הוא. לא שמיעא ליה הא מתניתי' דהוה תני לה איו. **רב יוסף** אמר תנאי היא דתניא הריני מערב, לרוח אחת, לכל רציתי לא אלך אלא אותה שבתות השנה רציתי אלך, כבני עירי. רצה מבעוד יום עירובו עירוב. משחשיכה ר' שמעון אומר אין עירובו עירוב, וחכמ' או' עירובו עירוב. והא שמעינ' ליה לר' שמעון, דאמ' בהלוקח יין מבין הכותים שני לוגין שאני עניד להפריש הרי הן תרומה כו' ר' שמעון אסר דלית ליה ברירה. ופרקינן אפיך הכי אינו אוכל עד שיעשר וחכמים פוטרין. ת"ש האומר מעשר שיני שיש לי יהא מחולל כו'. ואמרי' אפיך ואימא לא חילל דברי ר' יוסי. מ[מאן] מ]דתני סיפא מודי ר' יוסי באומר מעשר שני שיש (אלו) [לי] יהא מחולל על סלע חדשה שתעלה בידי מן הכיס שחילל. מדקתני סיפא חילל מיכלל דרישא לא חילל קאמר. ואוקימנא סיפא בדלית ליה בכיס אלא אותה סלע חדשה בלבד, ואיידי דתנא רישא תעלה תנא סיפא נמי תעלה [ואף] דלא הוה צריך. אמר ליה רבא לרב נחמן מאן האי תנא דאפי' בעירוב דהוא מדרבנן לית ליה ברירה. דתניא האומר הריני מערב לחמשה על איזה מהן שירצה, רצה מבעוד יום עירובו עירוב, רצה משחשיכה אין עירובו עירוב ואין ברירה, אישתיק. ולימא ליה איו הוא. לא שמיעא ליה הא מתניתי' דהוה תני לה איו. **רב יוסף** אמר תנאי היא דתניא הריני מערב, לרוח אחת, לכל רציתי לא אלך אלא אותה שבתות השנה רציתי אלך, כבני עירי.